

شماره: ۹۰۰/۹۳/۵۶۷۵
تاریخ: ۹۳/۱۰/۲۴
پست:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت امور تولیدات دامی

بسمه تعالی

مورنگار

رئیس محترم سازمان جهاد کشاورزی استان ... و منطقه جنوب کرمان

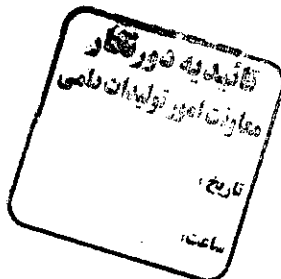
✓ رئیس محترم سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور

موضوع: در خصوص مسامحت مورد نیاز واحد نگهداری و پرورش شتر داشتی و پرورشی

سلام علیکم

احتراماً، به پیوست یک نسخه از دستورالعمل حداقل مساحت مورد نیاز واحد نگهداری و پرورش شتر داشتی و پرورشی جهت استحضار و اجرا ابلاغ می‌گردد. لذا در اجرای دستورالعمل فوق رعایت کلیه ضوابط فنی و بهداشتی موجود و قانون نظام جامع دامپروری الزامی می‌باشد. (ضمناً موارد اعلامی عطف به ماسبق نمی‌شود). ب. ۹۳/۱۰/۹

حسن رکنی
معاون وزیر

آدرس: تهران - خیابان شریعتی - خیابان سمیه - ترسیده به چهارراه بهار - جنب بیمارستان آراد - پلاک ۲۹

کدپستی: ۱۶۳۱۳ - ۱۵۶۱۸ - تلفن: ۷۷۲۲۰۲۷۷ - نماین: ۷۷۲۲۹۸۲۹

Email: modam-m@agri-jahad.org

۱- حداقل مساحت مورد نیاز برای واحد نگهداری و پرورش شتر، به شرح جدول شماره (۱)، تعیین می شود:

جدول ۱: حداقل مساحت مورد نیاز واحد نگهداری و پرورش شتر (برحسب متر مربع)

نحوه بهره برداری واحد	جایگاه/پناهگاه	مسقف/سایبان	غیر مسقف (محصور)
نگهداری و پرورش شتر داشتی	شتر ماده مولد (اروائه)	۶	۱۲
	شتر نر مولد (لوک)	۶	۱۲
	بچه شتر ماده/نر کمتر از یک سال	۲	۴
	شتر ماده/نر ۱ تا ۴ ساله	۴	۸
نگهداری و پرورش شتر پرواری	هر نفر شتر (ترکیبی از گروه های سنی و جنسی متفاوت)	۵	۱۰

تبصره ۱: حداقل ظرفیت برای واحد نگهداری و پرورش شتر داشتی، ۲۰ نفر (شتر ماده مولد) و برای واحد نگهداری و پرورش شتر پرواری، ۲۰ نفر شتر (در هر دوره پرورش) تعیین می شود و برای ظرفیت های بیش از ۲۰ نفر شتر، براساس جدول فوق محاسبه می شود.

تبصره ۲: در واحد نگهداری و پرورش شتر علاوه بر فضاهای در نظر گرفته شده در جدول فوق، حداقل ۲۰ متر مربع برای انبار علوفه/ کنسانتره و ۱۵ مترمربع برای زایشگاه و درمانگاه در نظر گرفته می شود و برای ظرفیت های بیش از ۲۰ نفر شتر به ازای هر نفر شتر، ۰/۵ متر مربع به مساحت های در نظر گرفته شده برای انبار علوفه/ کنسانتره و نیز زایشگاه و درمانگاه اضافه می شود.

تبصره ۳: فضاهای در نظر گرفته شده در جدول فوق، برای شیوه «پرورش مزرعه ای» می باشد که به ازای هر نفر شتر مولد، باید ۰/۱ هکتار زمین کشاورزی آبی و یا ۰/۵ هکتار زمین مرتعی درجه ۳ (زمین غیر مستعد زراعی با قابلیت کشت گیاهان علوفه ای شورپسند)، در نظر گرفته شود.

تبصره ۴: برای شیوه «پرورش مزرعه ای - مرتعی» از فضاهای غیر مسقف مندرج در جدول فوق ۲۵ درصد کاسته و به ازای هر نفر شتر مولد، باید ۲ هکتار زمین مرتعی درجه ۱ (با کیفیت خوب)، یا ۴ هکتار زمین مرتعی درجه ۲ (با کیفیت متوسط) و یا ۸ هکتار زمین مرتعی درجه ۳ (با کیفیت ضعیف یا زمین غیر مستعد زراعی با قابلیت کشت گیاهان علوفه ای شورپسند)، در نظر گرفته شود.

تبصره ۵: برای شیوه «پرورش مرتعی» از فضاهای غیر مسقف مندرج در جدول فوق ۴۰ درصد کاسته و به ازای هر نفر شتر مولد، باید ۵ هکتار زمین مرتعی درجه ۱ (با کیفیت خوب)، یا ۷ هکتار زمین مرتعی درجه ۲ (با کیفیت متوسط) و یا ۱۴ هکتار زمین مرتعی درجه ۳ (با کیفیت ضعیف یا زمین غیر مستعد زراعی با قابلیت کشت گیاهان علوفه ای شورپسند)، در نظر گرفته شود.

۲- نحوه محاسبه مساحت فضاهای مسقف و غیر مسقف برای یک واحد نگهداری و پرورش در شیوه پرورش مزرعه ای، با احتساب ۲۰ نفر شتر ماده مولد (کل گله + ۴ نفر) و بر حسب متر مربع، مطابق جدول زیر می باشد.

مساحت مورد نیاز (بر حسب متر مربع)		ترکیب گله (نفر)		اجزای ترکیب گله
غیر مسقف	مسقف (سایبان)			
۲۴۰	۱۲۰	۲۰	۵۰	شتر ماده مولد
۱۲	۶	۱	۱	شتر نر مولد
۵۶	۲۸	۷	۱۹	شتر ماده ۱ تا ۴ ساله
-	-	-	-	*شتر نر ۱ تا ۴ ساله
۲۴	۱۲	۶	۱۵	بچه شتر ماده کمتر از یک سال
۲۴	۱۲	۶	۱۵	بچه شتر نر کمتر از یک سال
-	۲۰	-	-	انبار علوفه / کنساتره
-	۱۵	-	-	زایشگاه و درمانگاه
۳۵۶	۲۱۳	۴۰	۱۰۰	جمع کل

*در صورت نگهداری شتر نر (۱ تا ۴ ساله) به ازای هر نفر شتر نر ۴ متر مسقف و ۸ متر غیر مسقف به جدول فوق اضافه و در ظرفیت پروانه اصلی لحاظ نمی گردد.